

full dominical

Església de Menorca

Número 2307 - Any XLV - 18 octubre 2026

“La oración se hace eficaz cuando tiende hacia el prójimo. La “caritas” generada por el Espíritu Santo es el amor de Dios derramado en nuestros corazones: un amor que se convierte en compromiso de vida y de servicio”.

(Papa León XIV)

DOMUND 2026

«UN EN CRIST, UNITS EN LA MISSIÓ»

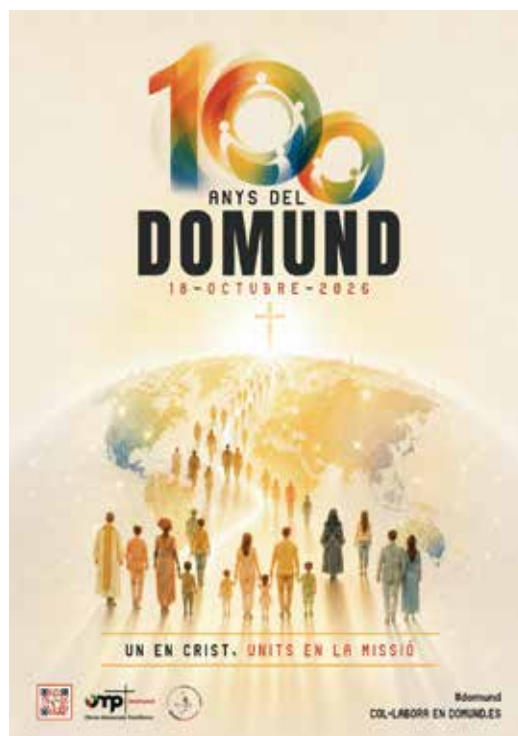
Des de la Delegació de Missions de Menorca, volem fer present a Menorca la Jornada Mundial de les Missions, el DOMUND. Enguany celebrem el seu centenari, una ocasió per recordar que tots formam part de la missió i que cadascú, amb els seus dons, pot anunciar i compartir l'amor de Crist.

A Menorca viurem aquesta jornada a través de testimonis i experiències per conèixer altres realitats. Comptarem amb les Carmelites Missioneres Emiliana Bupu, Jazel Laurenó i Nori Ordiz; amb Lúcia Rovellada, que acaba d'arribar d'Etiòpia, i amb Josep Fullana, que ha passat uns mesos a la Casa Mare de Teresa de Calcuta, a l'Índia. Podrem escoltar, compartir i descobrir que la missió ens implica a tots.

El lema d'enguany, «Un en Crist, units en la missió», ens recorda que no caminam sols. Ser cristians no és només compartir unes idees o pràctiques, sinó cercar Crist, conèixer-lo més i deixar-nos transformar per Ell.

Cercar és essencial. Si no ens interessam ni ens feim preguntes, difícilment trobarem respostes. La fe és també un procés de recerca, descoberta i trobada. Quan demanam i obrim el cor, podem trobar en Crist el camí, la veritat i la vida plena.

Estar units no significa que tots siguem iguals, sinó caminar junts, escoltar-nos, ajudar-nos i posar allò que som al servei dels altres. Sacerdots, persones consagrades, famí-

lies, joves, infants, gent gran i laics: tots tenim un lloc en la missió.

Moltes vegades associam la missió amb terres llunyanes. Tanmateix, la missió comença també aquí: a la família, a la parròquia, a l'escola, a la feina o al costat d'aquella persona que necessita escolta. Implica interessar-nos pels altres, conèixer les seves històries i descobrir altres pobles i realitats, deixant que aquestes trobades ens transformin.

La missió és amor: l'amor de Déu que hem rebut i que som cridats a viure i compartir. Aquesta crida exigeix generositat, que no és només donar allò que tenim, sinó també oferir allò que som: temps, escolta, ajuda, acompanyament i els nostres dons.

A través del DOMUND, també podem contribuir a sostenir les comunitats missioneres que treballen en llocs amb recursos limitats. Cada aportació ajuda a impulsar projectes, escoles, hospitals i iniciatives que els missioners duen endavant.

Els missioners i les missioneres, molts dels quals han deixat la seva terra, família i seguretat per servir els més necessitats, ens recorden que la vida és una riquesa que anam descobrint i compartint. Cada persona ens pot ensenyar alguna cosa; cada experiència ens ajuda a créixer, i cada encontre pot deixar una petjada. Com a cristians, som convidats a agrair tot allò que rebem i podem oferir.

Aquest és el repte del DOMUND: obrir els ulls i el cor, interessar-nos, cercar, escoltar, ser generosos i reconèixer que tots formam part d'una mateixa missió, amb esperança i compromís cada dia. Perquè cadascú de nosaltres pot fer alguna cosa.

Un en Crist. Units en la missió.

Yola Anglada Pons
Delegada Diocesana de Missions a Menorca

La trobada diocesana de catequistes impulsa noves propostes per a la transmissió de la fe

Com ja és tradició, coincidint amb la festivitat de la Mare de Déu del Pilar, prop de cinquanta catequistes de Menorca es van reunir dia 12 d'octubre a la Sala Multifuncional des Mercadal per participar en la trobada diocesana de formació.

La jornada va començar amb una pregària i una reflexió sobre la vocació dels catequistes, a partir de textos del papa Lleó XIV sobre la iniciació cristiana. Seguidament, Gema Fraile, professora de La Salle de Barcelona, va presentar el mètode *Godly Play*, una proposta per acostar la història de la salvació als infants mitjançant narraci-

ons, materials de fusta, el silenci i l'escolta.

Per la seva banda, Jaume Martorell, delegat de Catequesi de Mallorca, va apro-

fundir en els recursos, materials i itineraris catequètics per acompanyar infants, joves, famílies i adults en el camí de la fe, especialment els pares d'infants que es preparen per rebre els sagraments i els adults que volen revitalitzar la seva vida cristiana.

Després d'un treball en grup, la trobada va concloure amb una Eucaristia a la parròquia de Sant Martí, presidida pel bisbe Gerard, qui va beneir i enviar els catequistes a continuar transmetent la fe a les seves comunitats. La jornada va permetre compartir experiències i descobrir noves eines per renovar la catequesi.

Bisbat de Menorca

la paraula de Déu

(A)

Diumenge XXIX de Durant l'Any

Lectura de llibre del Profeta Isaïes

45, 1. 4-6

El Senyor pren Cir, el seu ungit, per la mà dreta, i el condueix per sotmetre-li les nacions i deixar desarmats els reis, per obrir-li les ciutats perquè no trobi tancades les portes. El Senyor li diu: "Per amor de Jacob, el meu servent, d'Israel, el meu elegit, et crid pel teu nom, et don un títol honorós, tot i que no em coneixes. Jo som el Senyor, no n'hi ha d'altre. Fora de mi no hi ha cap déu. Sense que em coneguessis, t'he fet prendre les armes perquè sàpiguen de llavors fins a ponent que no hi ha ningú fora de mi. Jo som el Senyor. No n'hi ha d'altre."

Salm responsorial 95

R: Donau al Senyor honor i majestat.

Lectura de la 1ª carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

I, 1-5b

Pau, Silvà i Timoteu, a la comunitat de Tessalònica, reunida per Déu Pare i per Jesucrist, el Senyor. Vos desitjam la gràcia i la pau. Sempre donam gràcies a Déu per tots vosaltres i us recordam en les nostres pregàries. No deixam mai de recordar davant Déu, Pare nostre, com la vostra fe treballa per propagar-se, la vostra caritat no es cansa de fer el bé, i la vostra esperança en Jesucrist, el nostre Senyor, aguanta les adversitats. Germans estimats de Déu: Sabem de cert que ell vos ha elegit, perquè, quan vos anunciàvem l'evangeli, no predicàvem només de paraula, sinó amb obres poderoses, amb dons de l'Esperit Sant, i amb molta convicció.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

22, 15-21

En aquell temps, els fariseus planejaren la manera de sorprendre Jesús en qualque paraula comprometedora, i li enviaren alguns dels seus i dels partidaris d'Herodes a dir-li: "Mestre, sabem que deis sempre la veritat, i que ensenyau de ver els camins de Déu, sense miraments per ningú, sigui qui sigui, ja que no obrau per complaure els homes. Digau-nos, doncs, què pensau d'això: "Es lícit o no pagar tribut al Cèsar?" Jesús, que se n'havia temut de la seva malícia, els respongué: "Hipòcrites, ¿per què provau de comprometre'm? Mostrau-me la moneda del tribut." Ells li mostraren una moneda romana, i Jesús els preguntà: "¿De qui és aquesta figura i el nom que hi ha escrit?" Li diuen: "Del Cèsar." Jesús els respon: "Doncs, retornau al Cèsar això que és del Cèsar, i a Déu, allò que és de Déu."

Lectura del libro de Isaías

41, 1. 4-6

Esto dice el Señor a su Ungido, a Ciro: «Yo lo he tomado de la mano, para doblegar ante él las naciones y desarmar a los reyes, para abrir ante él las puertas, para que los portales no se cierren. Por mi siervo Jacob, por mi escogido Israel, te llamé por tu nombre, te di un título de honor, aunque no me conocías. Yo soy el Señor y no hay otro; fuera de mí no hay dios. Te pongo el cinturón, aunque no me conoces, para que sepan de Oriente a Occidente que no hay otro fuera de mí. Yo soy el Señor y no hay otro».

Salmo responsorial 95

R: Aclamad la gloria y el poder del Señor.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses

I, 1-5

Pablo, Silvano y Timoteo a la Iglesia de los Tesalonicenses, en Dios Padre y en el Señor Jesucristo. A vosotros, gracia y paz. En todo momento damos gracias a Dios por todos vosotros y os tenemos presentes en nuestras oraciones, pues sin cesar recordamos ante Dios, nuestro Padre, la actividad de vuestra fe, el esfuerzo de vuestro amor y la firmeza de vuestra esperanza en Jesucristo nuestro Señor. Bien sabemos, hermanos amados de Dios, que él os ha elegido, pues cuando os anuncié nuestro evangelio, no fue solo de palabra, sino también con la fuerza del Espíritu Santo y con plena convicción.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo

22, 15-21

En aquel tiempo, se retiraron los fariseos y llegaron a un acuerdo para comprometer a Jesús con una pregunta. Le enviaron algunos discípulos suyos, con unos herodianos, y le dijeron: «Maestro, sabemos que eres sincero y que enseñas el camino de Dios conforme a la verdad, sin que te importe nadie, porque no te fijas en apariencias. Dinos, pues, qué opinas: ¿es lícito pagar impuesto al César o no?». Comprendiendo su mala voluntad, les dijo Jesús: «Hipócritas, ¿por qué me tentáis? Enseñadme la moneda del impuesto». Le presentaron un denario. Él les preguntó: «¿De quién son esta imagen y esta inscripción?». Le respondieron: «Del César». Entonces les replicó: «Pues dad al César lo que es del César y a Dios lo que es de Dios».

el comentari

"Al Cèsar el que és del Cèsar, i a Déu el que és de Déu"

La frase és cèlebre, ha passat al refranyer. Ha volgut distingir el que pertany a la política i el que pertany a la religió. Però hi ha una altra lliçó en aquest Evangeli. Així, atenció!

Els fariseus volen sorprendre Jesús en alguna paraula comprometedora. S'ajunten amb els partidaris d'Herodes per posar una trampa a Jesús. Però ells es queden a l'ombra, enviant els seus deixebles, per fer creure que ells, els fariseus, conserven les mans pures de tot contacte amb els pagans. Per mitjà dels seus deixebles són ells el qui posen la trampa. Comencen per regalimar una falsa cortesia, afalagant, ensabonant. Jesús, diuen que "ensenya el vertader camí de Déu". Ells també el volen seguir: "Digau-nos, doncs, què en pensau, d'açò? És lícit o no, de pagar tribut al Cèsar?" La trampa és ben posada: si Jesús respon "sí", els fariseus l'acusaran de col·laboracionista amb els romans. Si diu "no", seran els partidaris d'Herodes qui el denunciaren com a rebel incitant a la revolta contra els romans.

Llavors, Jesús desemmascara la verdadera cara dels fariseus: Hipòcrites! Els diu. Són mentiders. En les monedes romanes hi era gravada la figura de l'emperador. Aquesta moneda era "impura", no podia ser emprada per fer donatius en el Temple. Però els fariseus en duïen a la bossa. La prova, en treuen quan Jesús els demana: Mostrau-me la moneda dels impostos.

Llavors, una vegada més, Jesús els retruca. Que paguin l'impost a l'emperador, ja que, de tota manera, no poden fer res. Però, sobretot, ja que pretenen ser feels i cercar el camí de Déu, que donin a Déu el que Déu espera d'ells: la transparència del cor. Que s'aturin de tenir un doble llenguatge: "Que el vostre llenguatge sigui "sí" quan és sí, i "no" quan és no!"

Avui escoltem Jesús. Ell em convida a anar fent la veritat en la meua vida. Ens retruca com als fariseus i ens fa pensar: Venint a l'església, puc passar per un bon cristià. Però, on som en la meua vida de cada dia: hipòcrita o transparent? Serà bo pensar-ho quan les monedes (les lleis) del Cèsar no duen la imatge de Déu.

Josep Sastre Portella

LECTURES DE LA
MISSA DIÀRIA
Salm de la
1ª Setmana

Dl. 19, Fèria: Ef 2, 1-10 / Sl 99 / Lc 12, 13-21.

Dt. 20, Fèria: Ef 2, 12-22 / Sl 84 / Lc 12, 35-38.

Dc. 21, Fèria: Ef 3, 2-12 / Sl 12 / Lc 12, 39-48.

Dj. 22, Fèria: Ef 3, 14-21 / Sl 32 / Lc 12, 49-53.

Dv. 23, Fèria: Ef 4, 1-6 / Sl 23 / Lc 12, 54-59.

Ds. 24, Sant Antoni Mª Claret, bisbe (MO): Ef 4, 7-16 / Sl 121 / Lc 13, 1-9.

Dg. 25, XXX Durant l'Any: Ex 22, 20-26 / Sl 17 / 1ª Te 1, 5c-10 / Mt 22, 34-40.

Magnífica Humanitas (6)

La Paraula de Déu i les ciències

La fe i la ciència no són rivals, com deia el Concili Vaticà II: “són preciosos aliats”. Totes dues cerquen la veritat, encara que ho facin per camins diferents: “L'Església, il·luminada per la saviesa de la Paraula, no tem la trobada amb el saber humà”. El papa Lleó XIV recorda que la Paraula de Déu il·lumina el sentit de l'existència, mentre que les ciències ens ajuden a comprendre millor el funcionament del món creat.

Quan cadascuna respecta el seu àmbit, poden enriquir-se mútuament. La ciència ofereix coneixements valuosos que milloren la salut, les comunicacions o la qualitat de vida. La fe, per la seva banda, recorda que el progrés només és autèntic si respecta la dignitat humana i està orientat al bé comú.

“L'Església no pretén oferir «una paraula definitiva», però reconeix la importància de parar esment a la investigació científica i de fomentar un diàleg

Imatge generada amb IA

seriós i lleial entre els acadèmics, acceptant la diversitat d'opinions”. El perill apareix quan es pensa que la ciència pot respondre totes les preguntes o quan la religió rebutja qualsevol avenç sense discerniment. El diàleg sincer entre fe i raó ajuda a evitar aquests extrems.

“La funció pròpia de la Doctrina Social no pretén substituir les responsabilitats de la política i de les institucions, sinó que s'ofereix com a suport al discerniment comú, ajudant a reconèixer i promoure allò que contribueix a la dignitat de les persones, a la vitalitat de les comunitats i al bé de tots”.

Antoni Fullana Marqués

l'entrevista a:

LUIS ABRAHÁN SARMIENTO MORENO

Luis Abrahán Sarmiento Moreno, sacerdot diocesà de Garagoa (Colòmbia), fins ara destinat a la diòcesi d'Eivissa. Ara, a Menorca, és el vicari de la unitat pastoral formada per les parròquies de Sant Bartomeu de Ferreries i Sant Cristòfol d'Es Migjorn Gran.

Quina era la seva missió a la diòcesi de Garagoa a Colòmbia?

—Gràcies per pensar en mi i aprofito per fer-vos arribar una afectuosa salutació. La diòcesi de Garagoa és una església petita i viva, beneïda per moltes vocacions religioses, sacerdotals i de fidels laics amb un fort compromís eclesial. La conformen 21 pobles, com 21 “patchwork” que donen tots els climes i paisatges imaginables. Des d'abans de la meva ordenació (setembre de 1998), he tingut contacte amb el món acadèmic i vaig tenir fortament arrelada la idea d'una “Església local”. És a dir, tenir sempre pensament d'Església universal, però actuar amb compromís local. La meva tasca està suportada en tres columnes: missioner, prevere i mestre. Abans missioner en els camps i les selves naturals, on tota la natura parla de Déu; però, a poc a poc, m'he sentit cridat a anar a les selves de formigó, al món acadèmic i professional, on Déu està amagat o simplement no compta. Prevere, per pensar en la totalitat del Cos de Crist i posar-me al servei de la comunió i la reconciliació, mentor espiritual de la vocació humana que Déu dona a tothom i, d'aquesta manera, com a cristià ser mestre de felicitat, meditant, escrivint i compartint l'amor de Déu.

I a Eivissa?

—Aquesta tasca de missioner, mestre i pastor és la que s'ha intentat fer a Eivissa en l'Institut Isidor Macabich i, també, a les parròquies Nostra Senyora del Roser i Santa Creu a Eivissa, i Sant Carles a Santa Eulària.

I ara quina és la seva missió en la unitat pastoral de les parròquies de Sant Bartomeu a Ferreries i de Sant Cristòfol a Es Migjorn Gran?

—A aquesta Unitat Pastoral (en paraules del bisbe Gerard), ens ha portat la Verge Maria, per tant, el que pugui fer serà en el seu nom. Encara que formalment soc vicari, m'han donat la confiança per assumir totes les tasques i responsabilitats pastorals i administratives de la parròquia de Sant Cristòfol; per tant, amb el favor de Déu i la comunió del nostre presbiteri em posaré completament al servei d'aquesta comunitat d'Es Migjorn Gran.

És clar que Déu és qui fa l'obra i que l'Esperit Sant dona les qualitats i els recursos per fer les tasques corresponents en les missions de la pastoral parroquial: evangelització, celebració i servei; per tant, no tinc por. Es tracta de conformar equips de treball i en ells cal ser un instrument el més ben afinat possible. En l'amor de Déu, compartiré l'alegria, el respecte i l'amabilitat propis de la cultura colombiana.

Toni Olives Camps

plomes del periodisme catòlic 82

Joan Estelrich Artigues

Encara que nascut a Felanitx (20-I-1898), la infantesa i l'adolescència van discórrer a Menorca. Aquí cursà els primers estudis i aquí començà les primeres col·laboracions de premsa, sempre al costat dels moviments catòlics de l'illa i animat per figures com el metge des Migjorn Francesc Camps. Passà per l'institut de secundària de Maó, però fou influït cívicament per l'Acadèmia de Sant Estanislau on adquirí el seu característic activisme cultural i la fondària del seu pensament confessional.

Amb 15 anys va publicar el primer article al setmanari ultra catòlic *Cruz y Espada*, editat a Alaior, però de difusió insular. Hi reflexionava sobre “Lo que debería ser un Periódico Católico” [27-9-1913, núm. 156].

El mateix any, amb altres elements de la política i la fe, com ara Jeroni

Estelrich quan s'iniciava en el periodisme

Massanet Beltrán, va animar la creació de *Gaceta de Menorca* de Maó.

Altres col·laboracions difongueren la seva firma arreu de l'illa. És el cas de *Llum Nova* des Migjorn, i, sobretot, a través de les pàgines d'*El Bien Público*. En aquesta darrera publicació instituí una corresponsalia des de Palma. Fou estrenada el 1914, la mateixa data en què havia abandonat la residència

menorquina per assumir el càrrec de redactor en cap de *La Vanguardia Balear*, i més tard, a *El Día*, fundat amb la protecció de Francesc Cambó.

La columna de corresponsalia des de la capital mallorquina fou anomenada “Quincenas Menorquinas”, per ser transformada en “Actualidad Menorquina” a partir de 1916. Morí a París el 20-6-1958.

Miquel Àngel Limón Pons

Agenda

Oració Carmelitana

El jueves 22, a las 19 h, en la capilla Ntra. Sra. del Carmen, en Ciutadella (C/ de Maó, 16).

Presentació d'un llibre sobre la diversitat religiosa a Menorca

Dijous 22, a les 18.30 h, a la seu de l'IME (Camí des Castell, 28, Maó). Obra de Catalina Pons-Estel Tugores i Marcos González Sánchez.

Taula rodona sobre la pau i el rearmament a Europa

Divendres 23, a les 20 h, al local de l'Associació de Veïns des Castell. Amb la participació de Margalida Capellà, Antoni Olives i Xema Moya. Organitza Justícia i Pau.

Presentació del mètode Godly Play

"Descobrir i viure la fe a través dels relats bíblics i el joc". Mostra de Godly Play. Una proposta per a famílies, catequistes i docents de religió, a càrrec de Gema Fraile i Maria Rosa Vidiella. **A Maó:** dissabte 24, a la Concepció. A les 16.30 h, Eucaristia i a continuació presentació.

A Ciutadella: diumenge 25, a la parròquia de Sant Rafel. A les 10 h, Eucaristia i, a continuació presentació.

Trobada de l'Orde del Sant Sepulcre de Jerusalem

-Dia 23, a les 19.30 h, vigília a la parròquia de Santa Maria, a Maó.
-Dia 24, a les 11.15 h, Eucaristia a la Catedral i investidura de nous membres.

-Dia 25, a les 10 h, missa d'acció de gràcies a l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia.

Festa de sant Antoni Maria Claret

Parròquia de Sant Antoni Maria Claret de Ciutadella

Dissabte 24: 17 h Jocs per infants. 19'30 h Celebració de l'Eucaristia, 20'30 h Inauguració Exposició-Venda de Mans Unides. Concert del grup Templo.

Diumenge 25: 10 h Celebració de l'Eucaristia, a continuació Glosat amb membres de Soca de Mots.

Notícies nostres

Sant Miquel fa comunitat amb tres dies de celebració i germanor

El Centre Catequístic Sant Miquel de Ciutadella ha celebrat les festes del seu titular amb tres dies d'activitats que han reunit infants, famílies i membres de la comunitat.

Els actes van començar el 29 de setembre amb una Eucaristia participada i un refrigeri. Durant l'homilia, el consiliari, Mn. Josep Manguán, va convidar els assistents a recordar les persones que han estat «enviades de Déu» en les seves vides i els va animar a ser també missatgers de Déu.

El 3 d'octubre, fillets i filletes dels clubs d'esplai i de la catequesi de Sant Miquel i de la Catedral van gaudir d'una festa de carrer amb jocs i una pinyata. Al vespre, el grup Soca de Mots van oferir un glosat improvisat, amb gran humor i enginy. Les festes van concloure el 4 d'octubre amb una Eucaristia i un homenatge a la gent gran, en reconeixement al seu servei i testimoni. Un muntatge fotogràfic va recordar la seva aportació a la història del centre.

C.C Sant Miquel

Les diòcesis de les Balears reforcen el seu compromís amb la protecció dels menors

Els dies 2 i 3 d'octubre, Ciutadella va acollir el III Encontre Interdiocesà d'Oficines de Protecció del Menor i Persones Vulnerables, amb representants de Menorca, Mallorca i Eivissa.

La trobada va servir per reforçar la coordinació entre les tres diòcesis en la prevenció i reparació dels abusos, la creació d'entorns segurs i els mecanismes de protecció i denúncia. Es va destacar que els abusos no són només sexuals, sinó que també poden ser de poder, de consciència o espirituals. També es van compartir les conclusions de la trobada nacional celebrada a Madrid, centrada en els nous riscos d'abús relacionats amb les tecnologies i la intel·ligència artificial.

Així mateix, es va informar sobre les converses de la Conferència Episcopal Espanyola i CONFER amb el Govern espanyol i el Defensor del Poble, en el

marc del Pla PRIVA, i es va fer referència a l'encíclica Magnífica Humanitas, del papa Lleó XIV. Finalment, es van tractar qüestions relacionades amb la formació i l'organització de les oficines.

Bisbat de Menorca

Ramon Muntada presenta a Menorca la missió de l'Orde del Sant Sepulcre

El jurista Ramon Muntada, membre de l'Orde Equestre del Sant Sepulcre de Jerusalem, va oferir dia 2 d'octubre una conferència al Seminari Diocesà, a Ciutadella, centrada en la història i la missió actual d'aquesta institució de l'Església catòlica.

Bisbat de Menorca

L'Orde té els seus orígens en l'època medieval i manté una estreta vinculació amb Terra Santa. Al llarg dels segles, ha evolucionat fins a convertir-se en una institució de caràcter espiritual i solidari, vinculada directament a la Santa Seu.

Actualment, compta amb uns 30.000 membres arreu del món, compromesos amb el sosteniment de les comunitats cristianes de Terra Santa. La seva tasca es centra especialment en el suport al Patriarcat Llatí de Jerusalem, mitjançant projectes educatius, socials i pastorals a Palestina, Israel, Jordània i Xipre.

La conferència va permetre conèixer millor la trajectòria d'aquesta institució i la seva missió de preservar la presència cristiana als llocs d'origen del cristianisme, promovent la solidaritat, la llibertat religiosa i la pau en una regió marcada pels conflictes. La trobada va concloure amb una actuació musical del Cor Cadenza.